

informer

kesäkuu 2005

markkinakatsaus teknologia-
ja terveydenhuoltosektoreihin

sivu 2

kolme uutta FIMin kehittyvien markkinoiden
rahastoa skandian rahastovalikoimaan

sivu 3

sijoittamiseen periaatteita

sivu 4

kuinka indicatoria käytetään?

sivu 8

indicator

sivu 9

markkinakehitys

sivu 10

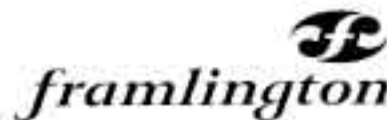
mikä reitti kannattaa valita?

sivu 11

rahastokehitys

sivu 12

markkinakatsaus teknologia- ja terveydenhuoltosektoreihin

Teknologia

Teknologia- ja internet-yhtiöiden osakkeilla käydään edelleen kauppaa osakemarkkinoiden korkeimpaan hintaan siitään huolimatta, että sektorin osakkeiden hinnat ovat korjaantuneet teknologiakuplan puhkeamisen jälkeen viimeisen neljän vuoden aikana. Vaikka osakkeiden hinnat ovat laskeneet huomattavasti, korkeat arvostukset ovat perusteltuja, mikäli kyseiset osakkeet tarjoavat pysyvästi markkinoita parempaa tuottoa. Odotetusti vuoden 2005 alku on ollut hankala teknologiaosakkeille sijoittajien painiskellessa hidastuneen kasvun ja sen mukaisesti korjattujen arvostuksien kanssa. Tämä saattaa jatkua joidenkin osakkeiden kohdalla. On kuitenkin havaittavissa, että sektorin laskusuhdanne on yleisesti helpottanut, kysyntä on vahvistunut ja puolijohteiden varasto-ongelmat ovat takana ainakin toistaiseksi. Osakeoptioiden kulujen kirjauksen lykkääminen vuoden loppuun vaikuttaa ainakin lyhyellä aikavälillä positiivisesti, sillä se antaa yrityksille aikaa sopeutua. Pidemmällä aikavälillä olemme optimistisempia, sillä odotamme pääoman kulutuksen kasvavan vuonna 2006 työpaikkojen lisääntymisen ja sitä kautta kulutuksen kasvun myötä.

Terveydenhuolto ja bioteknologia

Vaikka terveydenhuoltoalasta ei näytäkään muodostuvan nopeasti korkean kasvun sektoria, pahin näyttäisi olevan takana sekä laskevien tuottojen että sijoittajien mielialan suhteen.

Viime aikoina terveydenhuoltoalan markkinat ovat olleet erittäin vaikeat, tosin huhtikuun loppua kohden sijoituksissa oli havaittavissa parannusta. Kuukausi oli vilkas monien suurten yritysten julkaistua ensimmäisen vuosineljänneksen tuloksensa. Vaikka monet pienet yritykset eivät ole vielä julkaisseetkaan tuloksiaan, terveydenhuoltoalan tulokset näyttäisivät olevan hyvin vakaat eikä suurempia yllätyksiä ole odotettavissa.

Riskinottohaluttomuus vähentyi sijoittajien havaittua taloudelliset tilastot odotettua paremmiksi. Fuusiot ja yritysostot lisäsivät mielenkiintoa pieniin terveydenhuoltosektorin yrityksiin. Palvelusektorin kehitys on kokonaisuudessaan hyvä, kuten myös tähän mennessä saavutetut tuotot. Tosin viimeisen kuukauden aikana laite- ja erikoislääketiedeyritykset ovat kehittyneet heikosti. Laiteyritysten kehitykseen on vaikuttanut yritysten tuotteita käyttävien klinikkojen sponsorointiin liittyvät tutkimukset ja erikoislääketiedeyrityksiin koko alalla tapahtunut tukkukauppioiden varastojen tyhjennys. Nähdäksemme kummallakaan ei ole vaikutusta pitkän aikavälin perusteisiin ja olemme valikoivasti lisänneet painotusta molemmilla sektoreilla.

Mielestämme bioteknologiasektorin heikko arvostus tarjoaa varsin houkuttelevan mahdollisuuden sijoittaa alalle. Perusteet ovat jatkossakin erinomaiset ja korostuvat esimerkiksi bioteknologiayritys Genentech Limitedin menestyksessä. Arvostukset ovat houkuttelevat niin historiallisesti kuin absoluuttisestikin tarkastellen ja uskomme edelleen, että fuusiot ja yritysostot voivat olla ponnahduslauta sektorin positiiviselle kehitykselle.

Lähde: Framlington Unit Management Limited, Framlington Marketing Groupin tytäryhtiö. Framlington Unit Management Limitedia valvoo Iso-Britannian Financial Services Authority (FSA). IMA:n jäsen. Sijoitusten arvo ja tuotto voi vaihdella eikä sijoitettu pääoma ole turvattu. Sijoitukset tulisi tehdä pitkälle aikavälille, esimerkiksi vähintään viideksi vuodeksi. Aikaisempi kehitys ei ole tae tulevasta. Valuuttakurssien muutokset vaikuttavat ulkomaille tehtyihin sijoituksiin. Sijoitukset uusille markkinoille, pieniin yrityksiin tai yksittäisille sektoreille tarjoavat mahdollisuuden korkeampiin tuottoihin, mutta ovat riskialttiimpia.

Sijoitustiedot perustuvat markkinatutkimukseen ja -analyysiin, jotka on tehty ja tuotettu Framlington Investment Management Limitedin omiin tarkoituksiin ja ovat saattaneet olla muiden Framlington konsernin yritysten käytettävissä ja päätöksien perustana. Tämän katsauksen näkemykset ovat tarkoin harkittuja, mutta niissä mahdollisesti ilmenevistä virheistä tai puutteista ei oteta vastuuta.

kolme uutta FIMin rahastoa skandian rahastovalikoimaan

Toukokuussa Skandian rahastovalikoimaan lisättiin kolme FIMin hallinnoimaa kehittyviin markkinoihin sijoittavaa rahastoa. Nämä rahastot ovat Intiaan sijoittava Skandia FIM India, kehittyvään Eurooppaan sijoittava Skandia FIM Emerging Europe ja Brasiliaan sijoittava Skandia FIM Brazil. Sijoitusfilosofia kaikissa kolmessa rahastossa on muiden FIMin rahastojen mukainen, eli aktiivinen, analyyttinen ja kantaa ottava.

FIM India

FIM India aloitti toimintansa noin kaksi vuotta sitten. Rahastoa hoitaa Taina Eräjuuri, joka on sijoitusalan konkari jo yli kahden vuosikymmenen takaa. Intia on Kiinan ohella Aasian suurin kehittyvä talous, mutta osakemarkkinana Intia poikkeaa monella tapaa muista Aasian kehittyvistä talouksista. Toisin kuin useimmat muut Aasian maat, Intia on perinteisesti suuri sisämarkkina, joka on vasta viime vuosina avautunut ulkomaisille sijoittajille. Ulkomainen sijoittaja tarvitsee maassa toimiakseen lisenssin, jonka FIM hankki ensimmäisenä suomalaisena sijoitusyhtiönä maassa. Talouskasvunsa ja yritysten toimintatapojen osalta Intia kuuluu Aasian ehdottomaan eliittiin.

Rahastonhoitaja Taina Eräjuuren mukaan talouskasvun odotetaan jatkuvan voimakkaana tänä vuonna. Sekä yksityinen kulutus että investoinnit ovat nousussa. Likviditeetti Intian markkinoilla on korkea ja sekä kotimaiset että ulkomaiset sijoittajat ovat lisäämässä Intian painoa salkussaan. Ulkomaalaisten netto-ostot Intian osakemarkkinoilla vuoden alusta on ennätyskelliset 3,14 miljardia dollaria. Arvostustasot Intian osakemarkkinoilla ovat edelleen kohtuulliset. Käsitksemme mukaan kiinnostavimmat sektorit ovat tällä hetkellä rakennus, teknologia, konepaja ja kulutushyödykkeet.

FIM Emerging Europe

FIM Emerging Europe aloitti toimintansa lokakuussa 2004 ja sijoittaa varansa vuonna 2004 EU:hun liittyneisiin Itä-Euroopan maihin, sekä niihin maihin, jotka ovat virallisesti EU-hakijamaita. Nämä maat ovat Romania, Bulgaria, Kroatia ja Turkki. Rahastoa hoitaa Raoul Konnos, jolla on takanaan yli kymmenen vuoden kokemus sijoitusmarkkinoilta. Itä-Eurooppa on Euroopan nopeimmin kasvavaa aluetta, jota EU-jäsenyys vauhdittaa entisestään. Turkilla on 25% paino rahaston vertailuindeksissä, ja FIM Emerging Europe onkin ensimmäinen suomalainen sijoitusrahasto, jolla on merkittäviä sijoituksia Turkkiin. Suosittelemme rahastoa pitkäaikaiselle sijoittajalle, joka on kiinnostunut Itä-Euroopan ja Turkin sijoitusmahdollisuuksista ja hakee tuottoa mieluusti myös pienistä ja keskisuurista yhtiöistä alueella. Koska rahaston maantieteellinen alue on suuri, rahaston tuottoa pyritään optimoimaan maapainotuksia muuttamalla näkymien mukaan.

Salkunhoitaja Raoul Konnoksen mukaan kiinnostavimmat sijoituskohteet rahaston toimintamaista tällä hetkellä ovat löydettävissä Turkin pankki- ja rakennussektorissa ja Puolan pienyritysten joukossa. Turkissa inflaatio on laskenut voimakkaasti ja maa aloittaa neuvottelut EU-jäsenyydestä lokakuussa EU-perustuslain hyväksyntää kohdanneista vaikeuksista huolimatta. Lisäksi Turkin liira on vuodenvaihteessa tapahtuneen valuuttauudistuksen jälkeen pysynyt vakaana, mikä luo hyvän pohjan Turkin talouskasvulle tuleviksi vuosiksi. Viime vuonna maan talous kasvoi lähes yhdeksän prosentin vuosivauhtia, ja ennusteet kuluvalle vuodelle ovat viiden prosentin luokkaa. Baltian ja ns. "toisen aallon" maiden (Romania, Kroatia, Bulgaria) imu markkinoilla on Konnoksen mukaan laskussa, johon vaikuttaa voimakkaasti nousseet arvostustasot, hyvien sijoituskohteiden puute sekä toisen aallon suhteen EU-jäsenyyden mahdollinen lykkääntyminen.

FIM Brazil

FIM Brazil aloitti Emerging Europan mukaisesti toimintansa lokakuussa 2004. Nimensä mukaisesti rahasto sijoittaa varansa Brasilian osakemarkkinoilla ja sellaisiin yrityksiin, joiden liikevaihdosta suuri osa tulee Brasiliasta. Brasilia on Venäjän, Intian ja Kiinan ohella (nämä yhdessä muodostavat ns. BRIC-maat) yksi neljästä suuresta kehittyvästä taloudesta, joiden painoarvon maailmassa arvioidaan nousevan voimakkaasti seuraavan viidenkymmenen vuoden aikana. Brasilian huolenaiheena on pitkään ollut poliittinen epävakaus, mutta edellisen hallituksen vaihdon yhteydessä maan talous on vakiintunut huomattavasti. Brasilian osakemarkkinat kuuluvat maailman edullisimpiin, mikä osaltaan heijastelee maahan yhä yleisesti liitettävää riskipreemioita, mutta mahdollistaa myös voimakkaan osakekurssien nousun suotuisissa oloissa. Korkeat raaka-ainehinnat (Brasilia on huomattava viejä esim. rautamalmin suhteen maailmassa) ja vahvasti elpynyt vienti on nostanut maan vaihtotaseen positiiviseksi viime vuosina, mikä omalta osaltaan on omiaan vahvistamaan talouden rakenteita.

Rahastonhoitaja Antti Olkinuora käy usein tutustumassa brasilialaisyhtiöihin myös paikan päällä saadakseen ensikäden tuntumaa yhtiöiden näkyisiin. Brasilialaisten kuluttajien usko omaan talouteen on noussut vahvasti talouden imussa, jonka vuoksi juuri kulutuskysynnästä riippuvien yritysten näkymät ovat tällä hetkellä vahvassa myötätuulessa. FIM Brazil valitseekin mieluusti salkkunsaa osakkeita maalle tyypillisten telekommunikaatio- ja raaka-ainesektoreiden ulkopuolelta.

tunnetko joukkolainamarkkinat?

Tällä kertaa "sijoittamisen periaatteita" -artikkelisarjassa luodaan katsaus joukkolainamarkkinoihin. Käsiteltävänä ovat seuraavat kysymykset:

- mikä on joukkolaina?
- minkälaisia joukkolainoja on olemassa?
- mitkä tekijät vaikuttavat joukkolainojen hintaan?
- kuinka joukkolainan arvoa mitataan?
- mitkä ovat riskit?
- miksi joukkolainoja kannattaa harkita sijoitusvaihtoehtona?

mikä on joukkolaina?

Valtioilla ja yrityksillä on erilaisia keinoja pääomansa kasvattamiseksi: ne voivat ottaa lainaa pankista aivan kuten henkilöasiakkaat. Vaihtoehtoisesti ne voivat lainata rahaa suurelta yleisöltä laskemalla liikkeeseen joukkolainoja. Joukkolaina tarkoittaa siis valtion tai yrityksen liikkeelle laskemaa velkakirjaa. Sijoittamalla joukkolainaan sijoittaja käytännössä lainaa rahaa joukkolainan liikkeeseen laskeneelle yhteisölle.

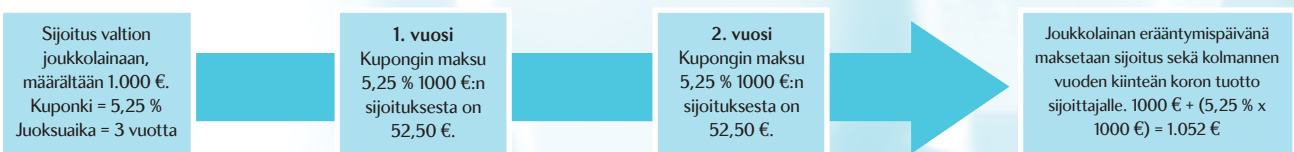
Sijoittajalle maksetaan vastineeksi joukkolainaan sijoittamisesta sovitun tasoinen ja sijoittajalle annettavassa kupongissa mainittu tuotto, joka

perustuu kiinteään korkoon. Lisäksi etukäteen sovittuna ajankohtana, ns. velkakirjan erääntymispäivänä, valtio tai yritys palauttaa joukkolainan nimellisarvon.

Alla oleva kaavio kuvaa joukkolainan elinkaarta sen liikkeeseenlaskupäivästä alkaen. Jos sijoittaja pitää joukkolainan itsellään erääntymispäivään saakka, hänelle maksetaan takaisin alkuperäinen sijoitussumma. Tämä on "turvallinen" tapa sijoittaa joukkolainoihin. Sijoittaminen voi tapahtua kahdella eri tavalla - sijoittaja voi sijoittaa joukkolainaan, kun valtio tai yritys

laskee sen liikkeelle, tai tehdä sijoituksensa kiinteäkorkoisten markkinoiden kautta, joilla ostetaan ja myydään erilaisia joukkolainoja. Sijoittaessaan kiinteäkorkoisten markkinoiden kautta sijoittaja saattaa huomata, että joukkolainan hinta voi tosiasiaassa olla enemmän tai vähemmän kuin sen alkuperäinen liikkeellelaskuhinta tai nimellisarvo.

Tarkastelemme nyt yksityiskohtaisemmin erilaisia joukkolainoja sekä joukkolainojen hintoihin vaikuttavia tekijöitä.

Sijoitat joukkolainaan, jolloin saat kupongin sovitusta vuosittaisesta tuottotasosta joukkolainan voimassaolon ajaksi. Laina maksetaan sinulle takaisin joukkolainan eräpäivänä.

minkälaisia joukkolainoja on olemassa?

On olemassa useita erityyppisiä joukkolainoja, joihin liittyy erisuuruisia tuotto- ja vastaavasti riskitasoja:

mitkä tekijät vaikuttavat joukkolainojen hintaan?

korkotaso

Korkotaso on tärkein joukkolainojen hintaan vaikuttava tekijä. Korkotaso vaihtelee jatkuvasti luottotarjonnan ja -kysynnän, finanssipolitiikan, valuuttakurssien, taloudellisten olosuhteiden sekä markkinoiden ja inflaation muutoksia koskevien odotusten mukaan. Korkotason muuttuessa myös joukkolainojen hinnat muuttuvat:

- Kun korkotaso nousee, uusien liikkeelle laskettavien joukkolainojen tuotot ovat korkeampia kuin vanhojen joukkolainojen, mikä vähentää vanhempien joukkolainojen arvoa. Siten niiden hinta laskee.
- Kun korkotaso laskee, uusien liikkeelle laskettavien joukkolainojen tuotot ovat alhaisempia kuin vanhojen joukkolainojen, mikä lisää vanhempien joukkolainojen arvoa. Siten niiden hinta nousee.

inflaatio

Useimmiten joukkolainaan sijoittaneelle tulevaisuudessa maksettava korko määritellään kiinteäksi. Siten jos inflaatio kasvaa, joukkolainasta saatavan "tulon" arvo muuttuu todellisuudessa pienemmäksi ja pienemmäksi, koska tavarat ja palvelut tulevat yhä kalliimmiksi.

Inflaatio on yksi merkittävimmistä korkotasoon vaikuttavista voimista. Kasvava inflaatio johtaa usein korkotason nousuun, mikä vähentää joukkolainojen hintaa. Päinvastaisesti pienentynyt inflaatio - eli deflaatio - merkitsee korkotasojen alenemista, mikä puolestaan nostaa joukkolainojen hintaa.

Vaikka joukkolainoja pidetäänkin varovaisen sijoittamisen välineenä, sijoittajan tulisi huomioida muutkin riskitekijät kuin korkotasot ja inflaatio-odotukset.

Kuinka joukkolainan arvoa mitataan?

nimellisarvo

Joukkolainan nimellisarvo on painettu varsinaiseen arvopaperiin. Nimellisarvo kertoo saatavan määrän erääntymispäivänä. Joukkolainan todellinen markkina-arvo voi olla nimellisarvoa korkeampi tai matalampi. Kun joukkolainan markkina-arvo vaihtelee, sillä on vaikutusta tuotto prosenttiin. Jos hinta tippuu alle joukkolainan nimellisarvon, sen tuotto prosentti nousee. Jos hinta nousee yli joukkolainan nimellisarvon, tuotto prosentti laskee.

tuotto

Tuotto ilmaistaan yleensä prosenttilukuna, joka saadaan jakamalla senhetkinen joukkolainan markkinahinta vuosittaisilla koronmaksuilla. Kun joukkolainan markkinahinta pienenee, sen tuotto prosentti kasvaa. Tarkastellaanpa 4 %:n joukkolainaa. Jos ostaisit 1000 € arvoisen joukkolainan, sen tuotto alkaisi yksinkertaisesti kehittyä 4 %:n mukaan (40 € / 1000 €). Mutta jos hinta putoaa 800 €:oon, tuotto nousee 5 %:iin. Miksi? Koska kuponki - 40 € - on nyt 5 % maksamastasi 800 €:n joukkolainasta (40 € / 800 €). Jos hinta nousee 1200 €:oon, tuotto prosentti muuttuu 3,33 %:ksi.

Olemme käyneet läpi muutamia asioita, jotka vaikuttavat joukkolainan hinnan muutoksiin. Hinnanmuutoksista johtuen on epätodennäköistä, että joukkolainan voisi myydä täsmälleen nimellisarvoonsa.

Jotta voisi ymmärtää joukkolainan todellisen arvon, on selvítettävä, mitä tapahtuu, kun hinta nousee tai laskee. Kuten jo aiemmin on selvitetty, joukkolainan tuottokuponin mukainen tuotto-osuus ei muutu missään tilanteessa sen jälkeen, kun joukkolainaa on laskettu liikkeeseen. Tarkastellaan 10 vuoden joukkolainaa, jonka nimellisarvo on 1000 € ja kuponin arvo 4 % (40 €). Jos joukkolainan hinta laskee 800 €:oon, sijoittaja saa silti joka vuosi 40 € korkoa ja 1000 €, kun joukkolainaa erääntyy maksettavaksi. Sama pätee, vaikka joukkolainan hinta nousisi 1200 €:oon. On ilmeistä, että 800 €:n joukkolainaa on paljon parempi kauppa kuin 1200 €:n joukkolainaa - sijoittaja saa saman osingon 400 € pienemmällä sijoituksella. Tätä arvon muuttumista kuvaavaa lukua sanotaan tuotto prosentiksi.

Yleisesti voidaan sanoa, että joukkolainan tuotto prosentti on sama kuin sijoituksen tuotto prosentti. Se heijastaa joukkolainan hinnanmuutoksia, joita aiheuttavat vaihtelevat korkotasot. Kun sijoittaja merkitsee joukkolainan sen liikkeeseenlaskupäivänä, tuotto on yksinkertaisesti hänen vastaanottamansa kuponin arvo tai saamansa kiinteä korko. Kun joukkolainan hinta muuttuu, tuotto prosentti kasvaa tai pienenee sitä vastaavasti.

Toinen usein käytetty termi joukkolainan arvoa koskien, on "tuotto

erääntymispäivänä". Se kuvaa kokonaistuottoa, jonka sijoittaja saa, jos pitää joukkolainan erääntymispäivään saakka. Sen avulla voidaan verrata joukkolainoja, joilla on eri erääntymispäivät ja kuponit. "Erääntymispäivän tuotto" huomioi kaikki pääoman voitot / menetykset ja lisäksi siihen sisältyvät kaikki korot, jotka on määrä maksaa ennen joukkolainan päättymistä.

Kun on selvitetty joukkolainan hinnan ja tuotto prosenttien käänteinen suhde, herää seuraava kysymys: Jos hinnat ja tuotto prosentit muuttuvat vastakkaisiin suuntiin toisiinsa nähden, miten sekä korkeat hinnat että korkeat tuotto prosentit voivat olla hyvä asia? Vastaus riippuu valitusta näkökulmasta. Joukkolainaa merkitessä korkeat tuotot ovat houkuttelevia - 1000 € joukkolainasta maksaisi mielellään vain 800 €. Kun sijoittaja on jo merkinnyt joukkolainan, tuotto prosenttien merkitys on vähemmän tärkeää, koska se on lukittu joukkolainassa tietyn suuruisiksi. Kiinnostavampaa onkin nyt korkea hinta - jos hinta nousee, sijoittaja voi myydä joukkolainan ja saada voittoa pääomalleen.

Jos sijoittaja pyrkii saamaan voittoa pääomalleen myymällä joukkolainan ennen sen erääntymispäivää, hän on altis suuremmille riskeille. Myymällä ennen erääntymispäivää, sijoittaja voi myydä joukkolainan vain päivän hintaan. Ja kuten tiedämme, tämä hinta voi yhtä hyvin nousta kuin laskea. Niinpä sijoittajan täytyy olla varma, että myynti tapahtuu oikeaan aikaan. Seuraavassa tarkastelemme syvällisemmin joukkolainamarkkinoihin liittyviä riskejä.

mitkä ovat riskit?

Vaikka joukkolainoja pidetäänkin varovaisen sijoittamisen välineenä, sijoittajan tulisi huomioida muutkin riskitekijät kuin korkotasoa ja inflaatio-odotukset:

Luottoriskillä tarkoitetaan mahdollista tappiota, joka aiheutuu joukkolainan liikkeeseen laskeneen yhtiön taloudellisen tilanteen heikkenemisestä. Useimpien yritysten joukkolainojen luottokelpoisuuden arvioivat Standard & Poor's ja Moody's Investors Service. Joukkolainoja, jotka Standard & Poor's luokittelee luokkaan BBB tai korkeammalle ja Moody's luokkaan Baa tai korkeammalle, pidetään yleisesti "korkealaatuisina". Tällaiset arvopaperit sopivat varovaisellekin sijoittajalle.

Joukkolainojen, joiden luokka Standard & Poor's:lla on BB tai alempi tai Moody's:lla Baa tai alempi, oletetaan sisältävän riskejä enemmän kuin korkeammiksi luokiteltujen

joukkolainojen. Mahdollisia riskejä ovat joukkolainakuponkien mukaisten maksujen maksamatta jättäminen tai kykenemättömyys maksaa takaisin joukkolainan nimellisarvoa erääntymispäivänä. Tällainen tilanne voisi toteutua joukkolainan liikkeeseen laskeneen yrityksen mentyä konkurssiin.

Merkittävin ero yritysten joukkolainojen ja valtion obligaatioiden välillä on riskitasossa. Valtioiden kyvyttömyys maksaa korkoja on erittäin harvinaista. Hyvitykseksi korkeammasta riskitasosta yritysten joukkolainojen tuotot ovat korkeammat kuin vastaavanlaisten valtion obligaatioiden.

Inflaatoriskillä, korkotason riskillä sekä luottoriskillä on jokaisella oma merkityksensä joukkolainan hinnoittelussa - mitä korkeampi riski, sitä suurempi tuotto. On myös totta, että sijoittajat edellyttävät korkeampia tuottoja pitempikestoisilta joukkolainoilta. Siihen on ilmeinen syy -

kun kuluu riittävän pitkä aika, tervekin yritys voi joutua konkurssiin ja menettää edellytyksensä huolehtia sitoumuksistaan. Toisaalta myös inflaatio voi vähentää merkittävästi 1000 € sijoitusta, joka on määrä saada takaisin 10 vuoden kuluttua.

miksi joukkolainoja kannattaa harkita sijoitusvaihtoehtona?

Tuottojen ja luottoluokitusten monimutkaisuus voi helposti viedä huomion joukkolainojen merkittävimmistä eduista, kuten pääoman kasvusta ja kiinteän "tulon" virrasta. Lisäksi joukkolainojen tuotot eivät korreloi suurestikaan osakkeiden tuottoihin. Toisin sanoen, jos osakkeiden hinnat laskevat, joukkolainat eivät aina seuraa perässä. Siitä syystä yhdistettynä muihin omaisuusluokkiin joukkolainat voivat olla varteenotettava vaihtoehto hajauttamisessa.

Vakuutusiamme välittävät asiamiehet / vakuutusmeklarit antavat lisätietoja joukkolainoista ja niiden sopivuudesta erilaisiin sijoitustarpeisiin.

Luottoriski	Moody's luottoluokitus	Standard & Poor's luottoluokitus
INVESTMENT GRADE - LUOKKA		
Korkein laatuluokka Highest quality	Aaa	AAA
Korkea laatuluokka High quality (very strong)	Aa	AA
Ylempi keskilaatuluokka Upper medium grade (strong)	A	A
Keskilaatuluokka Medium grade	Baa	BBB
NON INVESTMENT GRADE -LUOKKA		
Alempi keskilaatuluokka, hieman riskialtis Lower medium grade (somewhat speculative)	Ba	BB
Alempi laatuluokka, riskialtis Low grade (speculative)	B	B
Heikko laatuluokka Poor quality (may default)	Caa	CCC
Hyvin riskialtis Most speculative	Ca	CC
Konkurssihakemus jätetty No interest being paid or bankruptcy petition filed	C	C
Sitoumusten laiminlyöntejä In default	C	D

kuinka indicatoria käytetään?

Indicator antaa sijoittajille 12 kuukauden pörssimarkkina-arvion valikoiduilta Skandia-konsernin kanssa yhteistyötä tekevilta rahastonhoitajilta. Kysymme, miten heidän mielestään indeksi kehitty seuraavan 12 kuukauden aikana.

Näkemykset eivät liity mihinkään tiettyyn rahastoon, vaan rahastonhoitajat ovat arvioinneet kutakin sektoria kokonaisuudessaan.

positiivinen valuuttakurssiarvio

Jos Indicator näyttää positiivista arviota joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se edustaa arviota euron arvon laskemisesta suhteessa kyseiseen valuuttaan, millä on positiivinen vaikutus ulkomaisista sijoituksista saataville tuotoille.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo alenee niin, että 1€ = 90 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset vain 90 jeniä ostaaksesi takaisin alkuperäisen eurosi. Sinulla on 100 jeniä, jotka jaettuna vaihtokurssilla 1€/90 jeniä antaakin sinulle 1,11 euroa.

Mikäli rahastonhoitaja arvioi japanilaisten osakekurssien olevan positiivisia, ja euron ja jenin suhteen olevan positiivinen, kokonaisarvio suomalaisille sijoittajille Japanin investointeihin on silloin positiivinen. Tämä johtuu siitä, että positiivinen kurssiarvio lisää sijoittajan tuottoja osakemarkkinoilla.

negatiivinen valuuttakurssiarvio

Jos Indicator näyttää negatiivisen arvion joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se tarkoittaa näkemystä, että euron arvo nousee suhteessa kyseiseen valuuttaan, mikä vaikuttaa negatiivisesti ulkomaisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo nousee niin, että 1€ = 110 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset 110 jeniä ostaaksesi takaisin alun perin sijoittamasi euron. Sinulla on 100 jeniä, joka jaettuna vaihtokurssilla 1€/110 jeniä antaa sinulle 0,91 euroa.

Jos rahastonhoitajan arvio japanilaisista osakemarkkinoista on positiivinen, mutta sen arvio euron ja jenin suhteesta on negatiivinen, silloin Suomesta tulevan sijoittajan kannattaa olla varovainen harkitessaan sijoittamista Japanin markkinoihin. Tämä johtuu siitä, että kurssivaihteluilla voi olla haitallinen vaikutus positiivisiin osaketuottoihin.

kategoriat:

Pörssiosakkeet - rahastonhoitajan antama arvio pörssikursseille ei ota huomioon valuuttakurssimuutoksien vaikutusta markkinoihin. Esimerkiksi jos rahastonhoitaja uskoo Yhdysvaltojen näkymän olevan positiivinen, mutta katsoo euron olevan uhka sijoittajille, arvio Yhdysvaltojen markkinoista on positiivinen.

Arvio kustakin osakemarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Joukkovelkakirjalainat - arvio kustakin joukkovelkakirjalainamarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Valuutat - valuuttakurssiarvio antaa arvion euroissa sijoittaville.

arviot perustuvat alla oleviin yleisohjeisiin

▲ Positiivinen arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi nousee yli 5 prosenttia vuoden kuluessa.

□ Neutraali arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi liikkuu joko positiivisesti tai negatiivisesti 0% ja 5% välisellä alueella.

● Negatiivinen arvio

rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi laskee yli 5% vuoden kuluessa.

indicator

Rahastonhoitajien näkemykset eivät ole rahastokohtaisia vaan koskevat koko sektoria.

	Osakkeet										Joukkovelkakirjalainat		Valuutat		
	Iso-Britannia	Pohjoismaat	USA	Suomi	Eurooppa	Japani	Tyynenmeren alue (ei Japani)	Kehittyvät markkinat	Teknologia	Eurooppalainen	Kansainvälinen	Euro/£	Euro/\$	Euro/Yen	
Baring	▲	-	●	-	□↑	▲	▲	▲	●	●↓	●↓	●	□↑	▲	
Evli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Fidelity	●	-	□↑	-	●↓	▲	□	▲↑	□	-	▲↑	-	-	-	
FIM	▲↑	▲	□↑	▲	▲	▲	▲	▲↑	▲↑	□	□	□	□↑	□↓	
Framlington	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Gartmore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Gyllenberg	□	□	▲↑	□	▲↑	●↓	□↓	▲	□↑	●	●	□	□	□	
ING	-	-	●	-	□↓	▲	□	□	□	▲↑	▲↑	□	□	▲↑	
INVESCO PERPETUAL	▲	□	▲	□	▲	●	□↓	□	□	□	□	□	□	□	
JPMorgan Fleming	▲	□	●↓	□	▲	▲	□↑	●	□	▲	●↓	●↓	●↓	●↓	
Merrill Lynch	□	●	□	●	●	▲	▲	●	□	●↓	●↓	□↑	▲	●	
Odin	-	▲	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pohjola	□	□	●	▲	▲	▲	▲	▲	□	□	●	□	□	▲	
Schroders	▲	-	□	-	●	▲	□	▲	□	-	▲	-	-	-	
Ålandsbanken	-	□↓	●↓	□↓	▲	●	-	●	●	●	●	-	●	-	
YHTEENVETO	▲	□	●	□	▲	▲	□↓	▲↑	□	□	●↓	□	□	□↓	

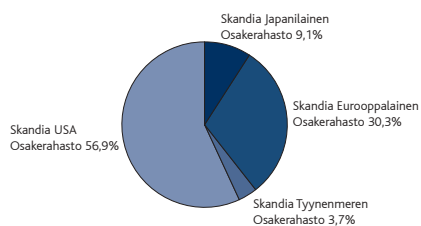
vertailuindeksit

Osakkeet	
Iso-Britannia	FTSE All Share
Pohjoismaat	MSCI Nordic Countries
USA	S&P 500
Suomi	Hex Portfolio
Eurooppa	FTSE World Europe ex UK
Japani	FTSE All World Japan
Tyynenmeren alue (ei Japani)	FTSE World Pacific ex Japan
Kehittyvät markkinat	S&P/IFCI Composite
Teknologia	NASDAQ

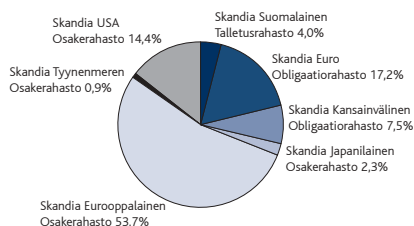
Joukkovelkakirjalainat	
Eurooppalainen	Citi EMU Gov Bond
Kansainvälinen	Citi WGBI

portfolios rahastot

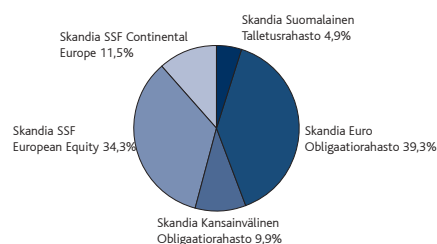
Sijoitusten jakauma rahastoittain 31/05/2005

Skandia
Aggressiivinen Portfolio

Skandia
Tasapainoinen Portfolio

Skandia
Varovainen Portfolio

Lähde: Skandia Life

markkinakehitys (%)

Joukkovelkakirjalainat	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)
Eurooppalainen - Citi EMU Gov Bond	1.13	4.65	10.09	26.63	41.93	-	8.19	7.26	-
Kansainvälinen - Citi WGBI	2.44	6.06	7.59	5.99	13.55	41.13	1.96	2.57	5.04
Osakkeet									
Iso-Britannia - FTSE All Share	3.67	10.55	14.56	4.61	-12.28	7.50	1.51	-2.59	1.04
Japani - FTSE All-World Japan	3.71	7.18	2.71	-10.25	-41.47	13.79	-3.54	-10.16	1.86
Eurooppa - FTSE World Europe Exc UK	5.80	10.70	17.31	4.71	-21.51	5.11	1.55	-4.73	0.71
Tyynenmeren alue (ei Japani) - FTSE World Pacific Exc Japan	6.46	14.63	24.74	15.50	17.43	70.02	4.92	3.27	7.87
Pohjoismaat - MSCI Nordic Countries	11.92	17.51	21.18	-9.91	-58.58	9.47	-3.42	-16.16	1.30
Maailma - MSCI World	6.14	8.91	8.20	-10.82	-35.79	-4.53	-3.75	-8.48	-0.66
Teknologia - NASDAQ	12.53	6.17	2.95	-3.15	-54.33	3.33	-1.06	-14.51	0.47
USA - S&P 500	7.84	10.04	6.66	-11.86	-32.99	5.47	-4.12	-7.70	0.76
Kehittyvät markkinat - S&P/IFCI Composite	8.47	16.91	30.02	34.99	17.82	71.23	10.52	3.33	7.98

Lähde: Standard & Poor's Fund Services, kehitys euroissa, 31/05/2005 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä. Standard & Poor's Micropal sekä Skandia konserni ovat kaikin tavoin yrittäneet varmistaa yllä olevien tietojen oikeellisuuden. Kumpikaan ei kuitenkaan ota vastuuta sijoittajan sijoituspäätöksestä eikä päätöksestä mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista tappioista.

mikä reitti kannattaa valita?

Rahastonhoitajien ja rahastojen valinta sekä valintojen hienosäätö vuosien kuluessa vaatii aikaa, tietoa ja taitoa. Rahastonhoitajat täytyy valita ja heidän toimintaansa seurata ja arvioida, jotta voidaan varmistua, että heidän toimintansa on huippuluokkaa - tarvittaessa rahastonhoitaja vaihdetaan, jos odotukset eivät täyty.

Mikäli haluat, että hoidamme nämä tehtävät puolestasi, tarjoamme sinulle asiantuntijapalvelunamme "rahastonhoitajien hallinnointipalvelua", jonka olemme rakentaneet yhdessä sisäryityksemme, Skandia Investment Managementin kanssa sen erityisosaamista hyödyntäen.

Jos vaihtoehtoisesti haluat valita rahastot ja rahastonhoitajat itse, tarjoamme sinulle Self Select -rahastoja. **Self Select** -valikoimassa on runsaasti rahastoja eri arvopaperiluokista, maantieteellisistä sektoreista ja johtavilta rahastonhoitajilta.

MultiManager

valikoima riippumattomia rahastonhoitajia

skandia investment management

- Skandia hyödyntää tytäryrityksensä tietotaitoa tarjoten sinulle varainhoitorahastoja.
- Skandia valitsee rahastojen rahastonhoitajat, arvioi rahastonhoitajien toimintaa ja vaihtaa niitä tarvittaessa.
- Asiakas valitsee itse varainhoitorahastot, joihin sijoittaa.

self select

- Skandia tarjoaa ulottuville kotimaisten ja kansainvälisten rahastonhoitajien rahastoja.
- Asiakas valitsee itse rahastot, joihin sijoittaa.

mitä ikinä tarvitsetkin, rahastovalikoimamme on suunniteltu tarjoamaan sinulle paras mahdollinen ratkaisu

	Kokonaistuotto							Keskimääräinen vuosituotto			Aloituspäivä	Vuotuinen hallinointikulu*	Riskiluokitus
	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloituspäivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)			
■ skandia investment management													
Skandia Aggressiivinen Portfolio	5.81	6.95	5.86	-14.76	-41.81	-18.63	35.32	-5.18	-10.26	-2.90	18.10.1995	1.50%**	4
Skandia Tasapainoinen Portfolio	4.10	6.09	8.81	-2.34	-26.66	-1.45	61.59	-0.78	-6.01	-0.21	18.10.1995	1.33%**	3
Skandia Varovainen Portfolio	2.75	4.98	8.68	7.27	-4.77	10.90	57.85	2.37	-0.97	1.49	18.10.1995	1.16%**	2
Skandia Euro Obligaatorihasto	0.46	2.24	5.42	14.84	21.59	25.45	57.37	4.72	3.99	3.29	18.10.1995	1.00%	2
Skandia Euro Osakerahasto	4.57	6.42	12.47	-11.96	-35.58		-14.21	-4.16	-8.42		03.09.1999	0.80%	3
Skandia Eurooppalainen Osakerahasto	4.16	7.06	10.93	-6.92			-36.03	-2.36			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Suomalainen Talletusrahasto	0.10	0.45	0.90	3.50	9.83	13.99	19.62	1.15	1.89	1.89	18.10.1995	0.00%	1
Skandia Kansainvälinen Osakerahasto	7.51	8.45	5.18	-17.64			-48.10	-6.26			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Kansainvälinen Obligaatorihasto	2.12	4.13	3.42	-5.15	-2.49	9.15	34.78	-1.75	-0.50	1.26	18.10.1995	1.00%	3
Skandia Japanilainen Osakerahasto	0.72	4.33	3.10	-19.64	-47.13	-5.47	-16.83	-7.03	-11.97	-0.80	15.04.1997	1.50%	4
Skandia Tyynenmeren Osakerahasto	4.69	11.44	18.75	1.85			-8.50	0.61			16.10.2000	1.50%	4
Skandia USA Osakerahasto	7.56	6.96	3.09	-19.24			-54.34	-6.88			16.10.2000	1.50%	4
■ self select													
KORKORAHASTOT													
Skandia Aktia Likvida	0.05	0.26	0.52	2.76	7.98	11.86	14.98	0.91	1.55	1.61	14.10.1996	0.50%	1
Skandia Gartmore SICAV European Corporate Bond	0.29	2.57					3.60				08.11.2004	1.00%	2
Skandia Gyllenberg Euro Bond	0.72	3.00	6.87	18.36	27.20	28.52	40.67	5.78	4.93	3.65	24.10.1996	0.60%	2
Skandia Gyllenberg Money Manager	0.05	0.36	0.78	3.26	8.72	12.32	14.92	1.07	1.69	1.67	24.10.1996	0.30%	1
Skandia Ålandsbanken Euro Bond	-0.05	0.92	2.06	9.08	16.92		17.90	2.94	3.18		14.06.1999	0.65%	1
Skandia Merrill Lynch Global High Yield Bond	0.10	-1.28					0.50				18.10.2004	1.35%	2
OSAKKEET AASIA LUKUUNOTTAMATTA JAPANIA													
Skandia Baring Eastern	3.89	11.42	16.36	0.99			-3.15	0.33			16.10.2000	1.25%	5
Skandia Fidelity Funds South East Asia	5.19	13.02	17.39	-2.89	-19.85	31.55	-24.14	-0.97	-4.33	3.99	15.04.1997	1.50%	4
Skandia INVESCO PERPETUAL Hong Kong & China	0.67	5.42	15.33				49.70				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Schroder ISF Asian Equity Alpha	6.59	10.86					13.30				22.10.2004	1.50%	4
OSAKKEET ERIKOISSEKTORIT													
Skandia Carnegie Medical	7.66	13.22	-3.19				-5.80				04.05.2004	1.70%	5
Skandia Framlington Biotech	5.84	-3.27	-12.60	-8.47			-43.80	-2.91			03.12.2001	1.75%	5
Skandia Framlington Financial	4.12	6.78	9.98	-2.27			-12.90	-0.76			01.05.2001	1.50%	5
Skandia Framlington Health	7.59	5.80	-7.52	-9.96	-22.58		98.39	-3.44	-4.99		24.03.1999	1.50%	5
Skandia Henderson Industries of the Future	5.07	5.62	5.07	-21.73	-41.63		-28.48	-7.84	-10.21		24.03.1999	1.25%	5
Skandia INVESCO GT Leisure	5.46	6.17	3.16	-15.90			-5.30	-5.61			15.10.2001	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Gold & General	3.00	-16.14	-4.08				-10.60				27.02.2004	1.50%	5
Skandia Schroder Medical Discovery	4.66	14.75	3.24				-1.20				01.10.2002	1.50%	5
OSAKKEET EUROOPPA													
Skandia Baring Europe Select	4.75	19.20	26.82	37.07	0.57	24.66	87.51	11.08	0.11	3.20	15.04.1997	1.50%	4
Skandia Fidelity European	5.22	12.55	24.22				71.30				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Gartmore SICAV Eurobloc	5.77						2.70				24.03.2005	1.50%	4
Skandia INVESCO GT Pan European	4.62	9.60	14.58	-3.19	-49.79		-20.57	-1.07	-12.87		24.03.1999	1.50%	4
Skandia INVESCO GT Pan European Enterprise	3.73	17.31	25.94	3.73	-53.60		-20.63	1.23	-14.24		24.03.1999	1.50%	4
Skandia JPMF Europe Strategic Value	4.17	7.93	14.81	4.88			22.50	1.60			15.10.2001	1.25%	4
Skandia Merrill Lynch Euro Markets	6.01	8.45	16.00	-3.17	-23.31		28.89	-1.07	-5.17		24.03.1999	1.50%	4
Skandia M&G European Index Tracker	5.38	7.10	13.92				44.90				01.10.2002	0.50%	4
Skandia Ålandsbanken Europe Value	4.99	7.11	15.31	3.59			-40.01	1.18			01.02.2002	1.40%	4
Skandia Schroder ISF European Equity Alpha	3.10	9.92					13.00				22.10.2004	1.50%	4
OSAKKEET JAPANI													
Skandia Gartmore Japan Opportunities	1.96	0.15	-1.46	-28.12			-59.87	-10.42			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Merrill Lynch Japan	1.35	0.90	-2.73	-20.94	-53.44		-59.81	-7.53	-14.18		02.05.2000	1.50%	4
Skandia Merrill Lynch Japan Opportunities	-2.18	2.28					3.20				12.11.2004	1.50%	4
OSAKKEET KEHITTYVÄT MARKKINAT													
Skandia Baring Eastern European	2.46	10.96	22.45	57.06	74.73	182.52	256.42	16.24	11.81	15.99	15.04.1997	1.50%	5
Skandia FIM Russia	0.56	7.92	7.27	95.70			251.72	25.08			01.05.2001	3.00%	5
Skandia Gartmore Emerging Markets Opportunities	5.73	11.52	20.58	17.28	3.66		-5.59	5.46	0.72		02.05.2000	1.50%	5
Skandia JPMF Emerging Markets	8.08	18.80	32.17				73.80				01.10.2002	1.50%	5
Skandia JPMF New Europe	2.53	9.16					9.60				18.10.2004	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Emerging Europe	4.81	16.93	27.38	68.34			65.93	18.96			16.10.2000	1.50%	5
Skandia Merrill Lynch Emerging Markets	6.88	14.52	23.94	11.50	-14.49	7.71	-9.51	3.70	-3.08	1.07	15.04.1997	1.50%	5

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Keskimääräistä korkeampi riski 5 = Korkea riski
Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia-life.fi

	Kokonaistuotto							Keskimääräinen vuosituotto			Aloituspäivä	Vuotuinen hallinnointikulu*	Riskiluokitus
	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloituspäivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)			

■ self select jatkuu

OSAKKEET MAAILMA

Skandia Baring Global Growth	3.24	2.74	1.60	-15.36	-44.68	-22.99	-24.32	-5.41	-11.17	-3.66	06.05.1998	1.50%	4
Skandia Baring Leading Sectors	3.73	3.42	1.61	-24.02			-30.40	-8.75			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Fidelity Managed International	6.16	7.00	3.81	-22.54	-46.41	-3.54	-2.73	-8.16	-11.73	-0.51	06.05.1998	1.50%	4
Skandia Framlington New Leaders	5.78	7.33	9.25	-15.08			-26.80	-5.30			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Gyllenberg Global Equity Multimanager	5.70	6.42	5.09	-10.37	-27.08	-10.09	20.21	-3.58	-6.12	-1.51	24.10.1996	0.20%***	4
Skandia Merrill Lynch Global Fundamental Value	6.02	6.17	5.58	-15.98			-24.30	-5.64			15.10.2001	1.50%	4
Skandia Ålandsbanken Global Value	4.58	4.36	5.90	-14.90	-49.22		-40.25	-5.24	-12.67		14.06.1999	1.50%	4

OSAKKEET POHJOIS-AMERIKA

Skandia Baring American Growth	6.62	6.47	2.07	-20.66			-55.95	-7.43			16.10.2000	1.50%	4
Skandia Fidelity American	8.17	4.58	3.27				7.30				01.10.2002	1.50%	4
Skandia Framlington Nasdaq	11.66	3.90	2.79	-5.52			-71.52	-1.88			16.10.2000	1.50%	5
Skandia Gartmore US Smaller Companies	6.94	6.70	7.55	-8.91			-6.00	-3.06			15.10.2001	1.50%	4
Skandia JPMF America Equity	7.18	7.42	5.50	-19.13	-32.97	-24.31	11.83	-6.83	-7.69	-3.90	15.04.1997	1.25%	4

OSAKKEET POHJOISMAA

Skandia AAF Nordic Equity	4.33						3.50				17.02.2005	1.20%	3
Skandia Carnegie Nordic Markets	7.09	10.37	24.01				22.40				04.05.2004	1.60%	3
Skandia Odin Norden	7.79	15.77	47.21	67.93	79.34	55.48	100.77	18.86	12.39	6.51	15.04.1997	2.00%	3

OSAKKEET SUOMI

Skandia Alfred Berg Finland	4.56	8.29	28.26				39.80				15.09.2003	1.30%	3
Skandia Evli Select	4.15	15.77	33.18	46.07	-15.64	52.44	91.14	13.46	-3.34	6.21	24.11.1997	2.00%	3
Skandia FIM Fenno	5.23	5.14	20.33				16.60				04.05.2004	1.60%	3
Skandia Gyllenberg Finlandia	5.34	9.26	30.11	49.64	9.36	50.33	174.38	14.38	1.81	6.00	24.10.1996	1.20%	3
Skandia Pohjola Finland Kasvu	5.51	11.88	25.91	64.55			35.49	18.06			24.04.2001	1.50%	3
Skandia Pohjola Finland Value	1.77	7.10	25.36	50.27			84.84	14.54			01.05.2001	1.50%	3

OSAKKEET TEKNOLOGIA

Skandia Fidelity Funds Technology	10.50	5.68	-4.16	-24.73	-66.83		-71.22	-9.03	-19.80		02.05.2000	1.50%	5
Skandia Henderson Global Technology	12.26	6.10	1.06	-18.31	-74.07		-37.93	-6.52	-23.66		24.03.1999	1.50%	5
Skandia JPMF Europe Technology	7.48	-0.52	-3.20	-9.02			-65.81	-3.10			16.10.2000	1.50%	5

YHDISTELMÄRAHASTOT EURO

Skandia Gyllenberg European Balanced	4.16	7.82	13.07	2.78	-16.62		-3.33	0.92	-3.57		17.05.1999	1.20%	3
Skandia Ålandsbanken Europe Active Portfolio	2.29	4.61	11.49	1.51	-20.91		-12.31	0.50	-4.58		14.06.1999	1.80%	4

YHDISTELMÄRAHASTOT SUOMI

Skandia Pohjola Korke+Osake	3.05	6.49	19.22	42.81	-8.07	11.60	28.72	12.61	-1.67	1.58	03.07.1997	2.00%	3
Skandia Gyllenberg Optimum	3.48	7.45	19.46	25.11	-1.42	35.65	98.16	7.75	-0.29	4.45	18.10.1995	1.20%	3
Skandia Odin Finland	4.98	14.00	29.49	63.63			119.10	17.84			15.10.2001	2.00%	3

Lähde: Skandia Life, kehitys ostohinnoin euroissa, bruttotulo uudelleensijoitettuna. Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvo ei ole taattu, sillä rahasto-osuuksien arvot voivat sekä nousta että laskea, ja vakuutuksenottajalla on riski vakuutussäästöjen menettämisestä. Rahastojen aikaisempi kehitys ei kuvaa sijoitusten kehitystä tulevaisuudessa. Mikäli rahastoilla on muita kuin euromääräisiä sijoituksia, valuuttakurssien muutokset vaikuttavat rahaston arvonkehitykseen. Jos perustana oleva rahasto on noteerattu muussa kuin euroon sidotussa valuutassa, valuuttakurssien muutokset vaikuttavat Skandia-rahaston arvoon verrattuna perustana olevaan rahastoon.

Kokonaistuotto = Tuotto, joka kertyy sijoitukselle kyseisen ajanjakson aikana.

Keskimääräinen vuosituotto = Rahaston vuosituottojen keskiarvo kyseisen ajanjaksona.

* Vuotuinen hallinnointikulu = Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimä vuotuinen hallinnointikulu Skandia-rahaston perustana olevasta rahastosta tai rahastoista. Rahastojen hoidosta aiheutuvat ulkopuolisten rahastonhoitajien hallinnointikulut sisältyvät rahasto-osuuksien hintaan. Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimän hallinnointikulun määrä voi muuttua. Ulkopuolisten rahastonhoitajien perimän hallinnointikulun lisäksi Skandia perii 1 % vuotuisen hallinnointikulun, joka myös sisältyy rahasto-osuuden hintaan.

** Skandia Portfolios -rahastot muodostuvat useammasta perustana olevasta rahastosta, joiden hallinnointikuluista Skandia laskee painotetun keskiarvon. Tämä muodostaa Portfolios-rahastoista perittävän hallinnointikulun.

*** Skandia Gyllenberg Global Equity Multimanager-rahasto muodostuu useammasta perustana olevasta rahastosta, joiden hallinnointikuluista peritään painotettu keskiarvo "Vuotuinen hallinnointikulu"-sarakeessa mainitun kulun lisäksi.

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Keskimääräistä korkeampi riski 5 = Korkea riski
Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia-life.fi

Skandia Life Assurance Company Limited - Suomen sivuliike
PL 1129, 00101 Helsinki, Bulevardi 2-4 A, 00120 Helsinki
Y-tunnus: 1025067-9

Skandia Life Assurance Company Limited
Englannissa rekisteröity osakeyhtiö, rekisterinumero: 1363932
Pääkonttori: Skandia House, Portland Terrace,
Southampton SO14 7EJ, UK

www.skandia.fi